

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

A Pilvax mennyezet tartó oszlopai egy kis budai házban

Forrás:

Magyarország

Bp.
(Hely)

1922. 9. 21
(Idő)

(Köt. v. füz.) (C)

Osztályozás

Tárgy

640.24

Hely

"Pilvax"

Idő

"1922"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

A Pilvax mennyezet tartó oszlopai egy kis budai házban

Még mindig nincs meg a Petőfi- emléktábla

(A Magyarország tudósítójától.) A nyoma vesztett Petőfi-emléktábla után megindult kutatásunk során számos érdekes adat kerül felszínre. A közönség is érdeklődéssel kíséri a kutatást s levelekkel keres fel bennünket, melyekben nyomat kíván nyújtani az elveszett emléktábla felkutatására. Levelet irt ma szerkesztőnknek Jakubovich Jenő m. kir. kísérletügyi állomásvezető is s a Libasinsky-házban volt régi Pilvax-kávéháznak napjainkig fennmaradt érdekes építészeti emlékére hívja fel figyelmünket, melyről eddig sem a Petőfi-ereklyéket gyűjtő és Petőfi emléket ápoló hivatalos körök, sem a nagyközönség nem tudott.

A „Pesti históriák“ a következőképpen írja le a régi Pilvax-kávéház belsejét:

— Az udvarig hátranyúló, eléggé tágas, négyszögű terem alacsony, feketére füstölődött boltíves mennyezetét két korintusi fejjel díszes márványozott oszlop tartotta, a keskeny utcai ablakoknál, az oszlopok között, még köröskörül — feéskefészek gyanánt a falhoz ragasztott — apróbb asztalok, az oszlopokon túl két ósdi billiárd, a sötétebb háttérben jobbra az udvarra néző ablak mellett, közel a szögletfalhoz nagy, kerek márványasztal, — a „Közvélemény“ egykori asztala, nyolc-tíz nádszék körülötte, fölötte (persze csak 67 óta) egyszerű rámban a „Talpra magyar!“ és a „Tizenkét pont,“ egy-egy Landerer-féle példánya, mellette 1898. óta Petőfi és Jókai arcképe, a sarokban Petőfi két dákója. Az udvari sajtó közelében meghuzódó kasszában élemedett asszonyosság, az egész berendezés a régi maradt, csak éppen

a társaság változott meg a hajdani Pilvaxban, amelynek még a nevét sem meri megemlíteni az ötvenes évek német „Pesti levél“ írója. Az Uri-utcai kávéháznak nevezi, hol a tanulóiifjuság a „lázas“ ideje alatt „összes privilégiumaival“ gyülekezni szokott. Nagyonfőtosságu jelenetek színtere volt“ — ugymond — „ez a helyiség s historiai jelentőségű események játszódottak le benne.“

Az a két „márványozott oszlop“, mely a régi Pilvax feketére füstölődött boltíves mennyezetét tartotta, a Libasinsky-ház 1913-ban történt lebontása után is megmaradt és

mintegy négy esztendeje, az Átlós-út mellett, Jakubovich Jenő. I. ker., Hidvég-utca 6. számú kis házába van beépítve.

Néhai Aprily János kőfaragómester tulajdonában volt ez a két szép, korintusi oszlopféjjel ékesített kőoszlop, melyeket halála után veje, Szikra mérnök, a Szondy-utca 77. szám alatt lévő kőfaragótelepet áruba bocsátván, Jakubovich Jenőnek adott el 1918-ban.

A „Közvélemény“ egykori asztala, a körülötte álló nádszékek, Petőfi dákói ma már a Petőfi-házban kaptak helyet s most a Magyarország cikkeinek eredményeként, a Petőfi-emlékek újra gazdagodtak. A Pilvax-kávéház utolsó maradványa a Hidvég-utca 6. számú kis házban van ma.

A Petőfi-emléktábla azonban még mindig nem került elő.

Egyik munkatársunk ma az új Pilvax-kávéház pincéjében kereste az emléktáblát, hátha ott helyezte el utolsó birtokosa, néhai Schowaneitz János. Az óriási belvárosi bérház pincéje azonban nem rejteget Petőfi-emlékeket, a magasra feltornyozott fa és szén között hiába is keresnők, jóllehet az emléktábla nem volt olyan apró holmi, mely könnyen elveszhetne.

1922. 9. 21. hazinyomda 1922